



## **Jaarverslag LID 2013**



Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming.

---

**Colofon**

**Opgesteld door** Mw. M. Beijen en dhr R. Top

Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming  
Scheveningseweg 58  
Postbus 84051  
2508 AB 'S GRAVENHAGE



## VOORWOORD

Het doet ons genoegen u namens het Stichtingsbestuur (SB) van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) het Jaarverslag 2013 te presenteren. Dit voorwoord is tevens een leeswijzer.

Het jaarverslag is opgebouwd uit de volgende delen. In het eerste deel wordt de rol en de positie van de LID weergegeven. In het tweede deel van dit jaarverslag treft u de resultaten van de LID aan met betrekking tot de hoofdtaken van de LID, te weten: tweedelijnsfunctie bestuursrecht, ondersteuning en samenwerking dierenpolitie, toezichtcontroles en eigen initiatief. In deel drie worden specifiek de dier gerelateerde resultaten weergegeven. Het vierde deel is een overzicht van meerdere jaren. In deel vijf komt de (interne) organisatie aan bod en tot slot trekken wij in deel zes korte conclusies over het afgelopen jaar en worden de verwachtingen voor de toekomst weergegeven.

Wij willen iedereen bedanken die ons heeft geholpen bij het kunnen uitvoeren van ons belangrijke en noodzakelijke werk. Rest ons nog u veel leesgenoegen toe te wensen.

Met vriendelijke groet,

mr. M.H. Maas-Hermans  
Dhr. E.G. Goos, BBA



# INHOUDSOPGAVE

|   |           |
|---|-----------|
| <b>VOORWOORD</b>  | <b>3</b>  |
| <b>INHOUDSOPGAVE</b>  | <b>4</b>  |
| <b>1 ALGEMEEN</b>   | <b>6</b>  |
| 1.1 De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming           | 6         |
| 1.2 De hoofdtaken van de LID                                  | 6         |
| 1.3 Positie van de LID  | 7         |
| 1.4 Communicatie  | 7         |
| 1.5 Samenwerking  | 7         |
| 1.6 Signalering   | 8         |
| <b>2 RESULTATEN HOOFDTAKEN LID 2013</b>                       | <b>9</b>  |
| 2.1 Totaal aantal inspecties en maatregelen                   | 9         |
| 2.2 Inspecties en maatregelen ter plaatse per hoofdtaak       | 10        |
| 2.2.1 Ondersteuning en samenwerking dierenpolitie in het veld | 10        |
| 2.2.2 Tweedelijnsfunctie bestuursrecht                        | 11        |
| 2.2.3 Toezichtcontroles en eigen initiatief                   | 12        |
| 2.2.4 Overig  | 12        |
| 2.2.5 Inspecties ter plaatse                                  | 13        |
| 2.3 Administratieve inspecties en maatregelen                 | 13        |
| 2.4 Resultaten in relatie tot het jaarplan LID 2013           | 14        |
| <b>3 DIERGERELATEERDE RESULTATEN</b>                          | <b>16</b> |
| 3.1 Diergroepen   | 16        |
| 3.2 Diersoorten   | 17        |
| 3.3 Aantal in bewaring en in beslag genomen dieren            | 18        |
| 3.4 Bijzondere voorvallen                                     | 19        |
| <b>4 VERGELIJKING RESULTATEN 2010-2013</b>                    | <b>21</b> |
| 4.1 Inspecties  | 21        |
| 4.2 Diergroepen in relatie tot dossiers                       | 21        |
| 4.3 Diersoorten in relatie tot dossiers                       | 22        |
| 4.4 Maatregelen   | 22        |
| 4.5 In beslag genomen en in bewaring genomen dieren           | 23        |
| 4.6 Verdeling taken   | 24        |
| <b>5 ORGANISATIE</b>  | <b>25</b> |
| 5.1 Algemeen  | 25        |
| 5.2 Bestuurder  | 26        |
| 5.3 Management en staf  | 26        |
| 5.4 Binneninspecteurs   | 26        |
| 5.5 Districtsinspecteurs                                      | 26        |
| 5.6 Personeelsmutaties  | 27        |
| 5.7 Overige personeelszaken                                   | 27        |



|          |                               |           |
|----------|-------------------------------|-----------|
| <b>6</b> | <b>CONCLUSIES EN TOEKOMST</b> | <b>28</b> |
| 6.1      | Conclusies                    | 28        |
| 6.2      | Toekomst                      | 28        |



# 1 ALGEMEEN

## 1.1 De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming

De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming valt als stichting onder de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, bestaande uit onder andere:

- Verenigingsbureau (VB) van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren in Den Haag;
- lokale afdelingen;
- dierenopvangcentra en vervoersdiensten;
- de Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID);
- de Stichting Beheer Onroerende Zaken.

De Dierenbescherming is als maatschappelijke organisatie gericht op privaatrechtelijke activiteiten; de LID is daarentegen grotendeels belast met publiekrechtelijke activiteiten.

De doelstelling van de LID is:

*'De LID is als juridisch zelfstandig onderdeel van de Dierenbescherming een organisatie die het welzijn van dieren in de dagelijkse (inspectie)praktijk zo veel mogelijk probeert te waarborgen en waar nodig te verbeteren. Daarbij maakt de LID gebruik van de door de overheid aan de LID toegekende opsporings- en toezichthoudende bevoegdheden'.*

De private kant van de bedrijfsvoering van de LID is door het Stichtingsbestuur gemandateerd aan de manager Dierenbeleid, -Hulp & Toezicht (DH&T) van de Dierenbescherming. Het gaat hier om de zogenaamde PIOFAH-aspecten: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting.

De publieke kant van de bedrijfsvoering van de LID (de "inhoud") is gemandateerd aan het hoofd LID.

## 1.2 De hoofdtaken van de LID

De hoofdtaken van de LID zijn gedefinieerd na het intreden van de dierenpolitie eind 2011. Meldingen met betrekking tot dierenwelzijn worden hoofdzakelijk centraal geregistreerd via het meldnummer 144. Deze meldingen worden vervolgens uitgezet bij de verantwoordelijke handhaver. Meldingen over gezelschapsdieren worden in eerste instantie uitgezet naar de dierenpolitie, die de eerste controle instelt. De LID ondersteunt waar nodig de politie met kennis en kunde tijdens hun afhandeling van meldingen. Als de dierenpolitie een overtreding constateert, kan zij strafrechtelijk optreden. Indien het dierenwelzijn kan worden verbeterd, is het beleid dat het bestuursrecht het aangewezen middel is. De LID wordt voor dit traject door de dierenpolitie als tweedelijns handhaver ingezet.

Naast de ondersteuning en tweedelijnsfunctie in het kader van de samenwerking met de dierenpolitie, voert de LID toezichtcontroles uit voor het ministerie van Economische Zaken (EZ). Verder worden er ook toezichtcontroles op eigen initiatief uitgevoerd.

Samengevat zijn de hoofdtaken van de LID:

1. ondersteuning en samenwerking met de politie;
2. tweedelijns handhavingfunctie: dat wil zeggen voornamelijk het bestuursrechtelijk afhandelen van zaken van de dierenpolitie;
3. toezichtcontroles gebaseerd op de toezichthoudende bevoegdheden (toezichtcontroles).

Daarnaast kent de LID ook:

4. ondersteuning derden;
5. competentie ontwikkeling;
6. algemene administratie en overig.



### 1.3 Positie van de LID

De LID voert publiekrechtelijk activiteiten uit binnen het handhavingslandschap gericht op dierenwelzijn. Met de komst van de dierenpolitie zijn op 24 oktober 2011 de onderlinge taakafspraken en taakscheiding vastgelegd in het convenant samenwerking dierenhandhaving. Dit convenant is ondertekend door het ministerie van EZ, het ministerie van Veiligheid en Justitie (V&J) en de Dierenbescherming. Daarnaast is er een afwegingskader vastgesteld door het Openbaar Ministerie (OM).

### 1.4 Communicatie

#### *Pers, publiciteit en publicaties*

De woordvoering over LID-zaken is in 2013 conform de vigerende richtlijnen ter hand genomen door een woordvoerder/persvoorlichter van het VB van de Dierenbescherming.

#### *Website*

De LID-website is ondergebracht bij de website van de Dierenbescherming.

### 1.5 Samenwerking

#### *Interne samenwerking*

De LID werkt als onderdeel van de landelijke Dierenbescherming samen met het VB in Den Haag. Er wordt tevens samengewerkt met de lokale afdelingen van de Dierenbescherming.

#### *Externe samenwerking:*

#### **Ministerie van EZ**

Met dit Ministerie hebben diverse overleggen plaatsgevonden in 2013. Deze overleggen hadden onder andere betrekking op kamervragen en de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe wetgeving zoals de positieflijst en het besluit houders van dieren.

#### **Ministerie van V&J**

Met het Ministerie van V&J hebben diverse overleggen plaatsgevonden in het kader van de dierenpolitie.

#### **Landelijke Eenheid van de Politie (LE)**

Met de LE is met name contact geweest met het onderdeel Expertisecentrum Dierenwelzijn (EDW). Daarnaast is er vanuit het EDW een project gestart op het gebied van hondenhandel, waar de LID bij aangesloten is.

#### **Openbaar ministerie (OM)**

Met het Openbaar Ministerie hebben diverse overleggen plaatsgevonden gericht op de samenwerking en het opstellen van een integraal interventie beleid.

#### **Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) van het ministerie van EZ**

RVO.nl is verantwoordelijk voor de (coördinatie van) opvang van in beslag genomen dieren.

Tevens is vanaf de tweede helft van 2008 RVO.nl verantwoordelijk voor de uitvoering van bestuursrecht op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.

In 2013 hebben er verschillende overleggen plaatsgevonden over de samenwerking tussen RVO.nl en de LID. Tevens is er een LID-RVO.nl dag georganiseerd.



### **De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)**

De LID werkt in bepaalde zaken nauw samen met de NVWA. Deze samenwerking is gebaseerd op het convenant samenwerking dierenhandhaving van 24 oktober 2011. Jaarlijks vindt er zowel op directieniveau als op regionaal niveau overleg plaats.

### **Politie**

In 2013 is veelvuldig ondersteuning geboden aan en samengewerkt met de politie in de verschillende eenheden en specifiek aan agenten met het taakaccent dierenwelzijn. Verder is er vanuit de LID een bijdrage geweest aan het lesprogramma van de politieacademie voor de opleiding van de dierenpolitie.

### **Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht**

De faculteit is verschillende keren benaderd over het opstellen van deskundigenverklaringen. Daarnaast hebben districtsinspecteurs van de LID een aantal keer een gastles aan toekomstig dierenartsen verzorgd.

## **1.6 Signalering**

Diverse malen zijn er overzichten opgesteld inzake werkzaamheden op dierenwelzijn gebied voor het ministerie van EZ. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in het kader van het programma 'Staat van het Dier', Tweede Kamer vragen en conceptregelgeving.



## 2 RESULTATEN HOOFDTAKEN LID 2013

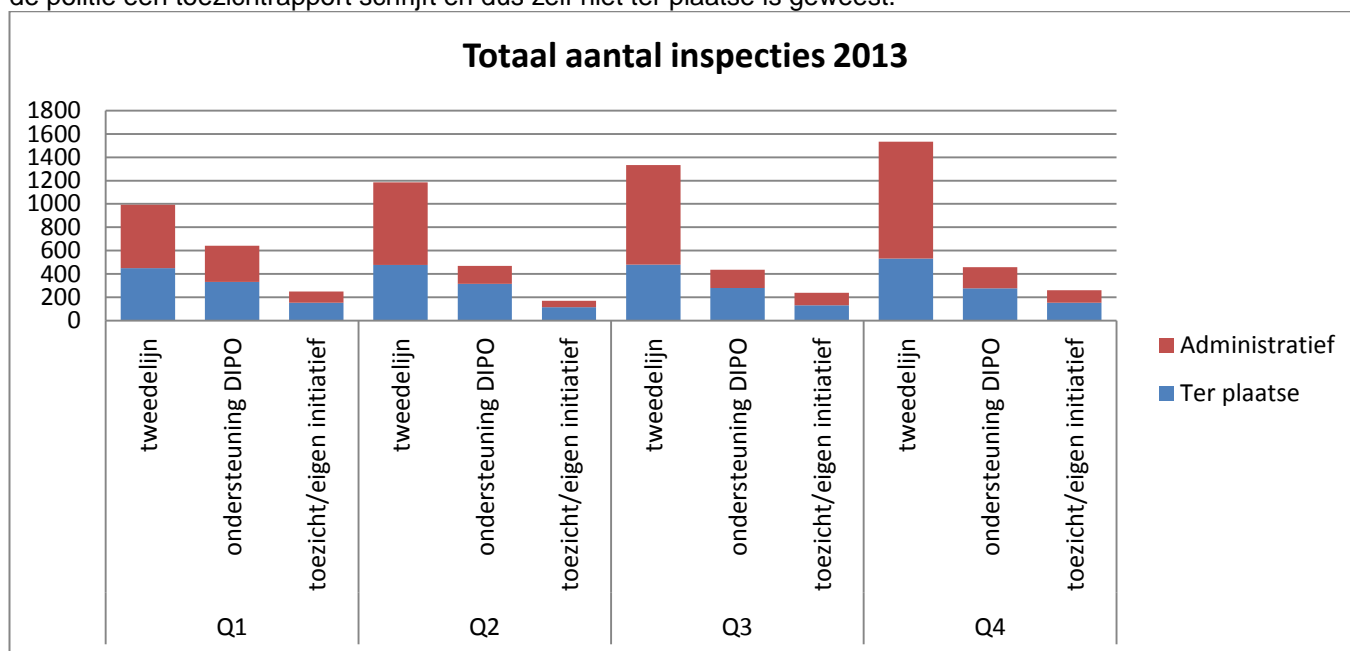
In dit hoofdstuk worden het aantal inspecties, maatregelen en de inzet van de LID op hoofdtaken weergegeven.

### 2.1 Totaal aantal inspecties en maatregelen

In deze paragraaf wordt het aantal inspecties en maatregelen weergegeven aan de hand van onze hoofdtaken. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen administratieve inspecties en inspecties ter plaatse. Onder administratieve inspecties vallen de administratieve handelingen die volgen uit een inspectie ter plaatse, zoals het opstellen van een proces-verbaal of een toezichtrapport. Per nieuwe inspectie op een bepaalde locatie wordt er in principe een dossier aangemaakt, waarin ook de (geplande) hercontroles worden geregistreerd. Een dossier bevat in de meeste gevallen dan ook meerdere inspecties.

#### Inspecties

In grafiek 2.1 wordt het totale aantal inspecties in 2013 weergegeven, per hoofdtaak. De categorie toezicht/eigen initiatief bevat ook ondersteuning van NVWA en derden. Opvallend is dat het aantal administratieve tweedelijns inspecties in de loop van het jaar sterker toeneemt dan het aantal inspecties ter plaatse. Dit heeft te maken met het feit dat er gewerkt wordt met bestuursrecht op afstand, waarbij een inspecteur naar aanleiding van bevinden van de politie een toezichtrapport schrijft en dus zelf niet ter plaatse is geweest.



Grafiek 2.1

In 2013 zijn in totaal 7835 inspecties verricht (2383 dossiers), waarvan 4202 administratieve inspecties en 3633 inspecties ter plaatse.

#### Bandbreedte

Met betrekking tot het aantal inspecties ter plaatse is er in 2012 een bandbreedte afgesproken ten aanzien van het aantal inspecties per dag. De bandbreedte is vastgesteld op gemiddeld 2,5 inspecties ter plaatse per districtsinspecteur (DI) per dag.

Voor de berekening van het aantal inspecties ter plaatse in relatie tot de bandbreedte wordt er rekening gehouden met de volgende parameters. Eerst wordt het totaal aantal beschikbare werkdagen in het veld berekend. Dit gebeurt door: totaal aantal werkbare dagen 2013 – (verlof-verzuim-overleg-opleidingen) – (1 dag admin per week) te berekenen, waardoor je het aantal beschikbare werkdagen ter plaatse overhoudt. Vervolgens wordt dit getal vermenigvuldigd met de bandbreedte. Voor 2013 is een verwachting berekend aan de hand van beschikbare uren i.r.t. de bandbreedte. Deze verwachting is 3455 inspecties. In werkelijkheid zijn er 3417 inspecties ter plaatse uitgevoerd. De LID heeft hiermee de bandbreedte van 2013 net niet gehaald.

### Binneninspecteurs

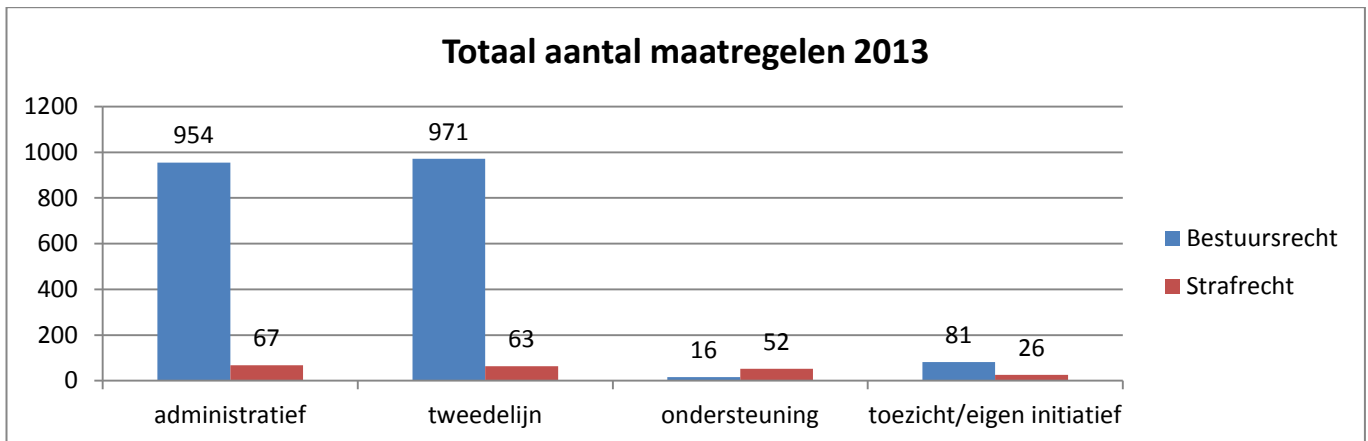
In 2013 zijn er door de binneninspecteurs 7639 administratieve inspecties verricht.

Deze inspecties zijn in grafiek 1.1 niet meegenomen, omdat dit een vertekend beeld zou geven gelet op het feit dat de binneninspectie alleen administratieve inspecties uitvoert en geen inspecties ter plaatse. In 2013 betroffen de administratieve inspecties van de binneninspectie 794 administratieve inspecties eigen initiatief, 818 administratieve inspecties ondersteuning en 5920 administratieve inspecties tweedelijns. De overige 107 inspecties zijn onjuist ingevoerd en derhalve niet herleidbaar naar één van de hoofdcategorieën.

### Maatregelen

Maatregelen kunnen op twee manieren worden genomen;

1. door ter plaatse een maatregel te nemen
2. door naar aanleiding van de bevindingen van de politie een toezichtrapport te schrijven op basis van een PV van bevindingen. Dit gebeurt dus zonder dat een inspecteur zelf ter plaatse is geweest.



Grafiek 2.2

In 2013 zijn 2257 straf- en bestuursrechtelijke maatregelen genomen, waarvan 1209 ter plaatse en 1021 op afstand. Hierbij moet worden aangetekend dat de juiste registratie tussen administratieve maatregelen en maatregelen ter plaatse alleen in de tweede helft van 2013 is toegepast en gecontroleerd, en voor de eerste helft van 2013 vermoedelijk een onbekende foutmarge bevat.

### bandbreedte

Met betrekking tot het aantal maatregelen is er in 2012 een bandbreedte afgesproken in relatie tot het aantal inspecties per dag ter plaatse. De bandbreedte is vastgesteld op 33% maatregelen over het totaal aantal gedane inspecties ter plaatse (dus 1 op de 3 inspecties ter plaatse levert een maatregel op). De bandbreedte is berekend door het aantal inspecties ter plaatse te vermenigvuldigen met 33%. Het verwachte aantal maatregelen in relatie tot de bandbreedte komt neer op 1128 maatregelen in 2013. In 2013 zijn er in werkelijkheid 1180 maatregelen opgelegd. De maatregelen bandbreedte voor 2013 is over de gehele LID dus behaald.

## 2.2 Inspecties en maatregelen ter plaatse per hoofdtak

### 2.2.1 Ondersteuning en samenwerking dierenpolitie in het veld

Onder fysieke ondersteuning dierenpolitie wordt verstaan: het door de dierenpolitie inroepen van hulp op het gebied van dierenwelzijn van eerstelijns meldingen. De tabel hieronder geeft per maand aan hoe vaak de LID de dierenpolitie fysiek heeft ondersteund in het veld. Bij deze tabel moet worden aangerekend met een foutmarge van 2% (verkeerd ingevulde dossiers en maatregelen).



| <b>Ondersteuning dierenpolitie ter plaatse 2013</b> |                               |             |
|---|-------------------------------|-------------|
| <b>Aantal inspecties</b>                            |                               | <b>1199</b> |
| Status  | Gegrond                       | 52%         |
|   | Ongegrond                     | 30%         |
|   | Niets aangetroffen            | 16%         |
|   | Onbekend                      | 2%          |
| <b>Maatregelen</b>                                  |                               | <b>68</b>   |
| Bestuursrecht                                       | Toezichtrapport               | 14          |
|   | Toezichtrapport met meevoeren | 2           |
|   | PV aangezegd                  | 4           |
|   | PV met in beslag name         | 16          |
| Strafrecht  | PV 2e verbalisant             | 9           |
|   | PV bevindingen                | 11          |
|   | PV verhoor                    | 7           |
|   | Waarschuwingsbrief            | 5           |

Tabel 2.3

### 2.2.2 Tweedelijnsfunctie bestuursrecht

Onder de tweedelijnsfunctie wordt verstaan het overnemen van strafrechtelijke zaken van de dierenpolitie door de LID om vervolgens een bestuursrechtelijk traject op te starten.

De tabel hieronder geeft het soort inspecties en de resultaten van de tweedelijnsfunctie van de LID weer. Bij de Tweedelijns functie kan er behalve bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk worden opgetreden, dit blijkt ook uit de gegevens in de tabel.

Bij deze tabel moet worden opgemerkt dat 5% van de bij fysieke tweedelijns inspecties ingevoerde gegevens wegens technische redenen onjuist zijn ingevoerd, zodanig dat hieruit niet kan worden opgemaakt of de inspectie wel of niet gegrond was. Ook moet worden opgemerkt dat de maatregel "Toezichtrapport hercontrole" niet gedurende heel 2013 administratief beschikbaar was en er dus geen representatief beeld kan worden geschetst van het aantal rapporten bij fysieke hercontroles.

| <b>Tweedelijnsfunctie bestuursrecht ter plaatse 2013</b> |                               |             |
|--|-------------------------------|-------------|
| <b>Aantal inspecties</b>                                 |                               | <b>1887</b> |
| Status   | Gegrond                       | 82%         |
|  | Ongegrond                     | 3%          |
|  | Niets aangetroffen            | 10%         |
|  | Onbekend                      | 5%          |
| <b>Maatregelen</b>                                       |                               | <b>1034</b> |
| Bestuursrecht  | Toezichtrapport               | 697         |
|  | Toezichtrapport hercontrole   | 135         |
|  | Toezichtrapport met meevoeren | 139         |
|  | PV aangezegd                  | 11          |
| Strafrecht   | PV met in beslag name         | 1           |
|  | PV 2e verbalisant             | 34          |
|  | PV bevindingen                | 5           |
|  | PV verhoor                    | 3           |
|  | Waarschuwingsbrief            | 9           |

Tabel 2.4



### 2.2.3 Toezichtcontroles en eigen initiatief

Onder toezichtcontroles worden de controles verstaan voor het ministerie EZ in het kader van de naleving van dierenwelzijnswetgeving en eigen toezichtprojecten van de LID onder andere gericht op risicodoelgroepen. Deze controles worden dus zonder tussenkomst van de dierenpolitie uitgevoerd.

In het jaarplan is opgenomen dat er in 2013 100 HKB-controles worden uitgevoerd zouden Voor het ministerie van EZ. In 2013 zijn op 108 unieke locaties HKB-controles uitgevoerd op eigen initiatief (dus niet naar aanleiding van een melding via 144). Hiermee is het beoogde aantal voor 2013 gehaald.

| <b>Toezicht en eigen initiatief 2013</b> |                               |            |
|--|-------------------------------|------------|
| <b>Aantal inspecties</b>                 |                               | <b>470</b> |
| Status                                   | Geground                      | 53%        |
|  | Ongegrond                     | 16%        |
|  | Niets aangetroffen            | 18%        |
|  | Onbekend                      | 13%        |
| <b>Maatregelen</b>                       |                               | <b>107</b> |
| Bestuursrecht                            | Toezichtrapport               | 63         |
|  | Toezichtrapport hercontrole   | 11         |
|  | Toezichtrapport met meevoeren | 7          |
|  | PV aangezegd                  | 13         |
| Strafrecht                               | PV met in beslag name         | 4          |
|  | PV 2e verbalisant             | 3          |
|  | PV bevindingen                | 1          |
|  | Waarschuwingsbrief            | 5          |

Tabel 2.5

### 2.2.4 Overig

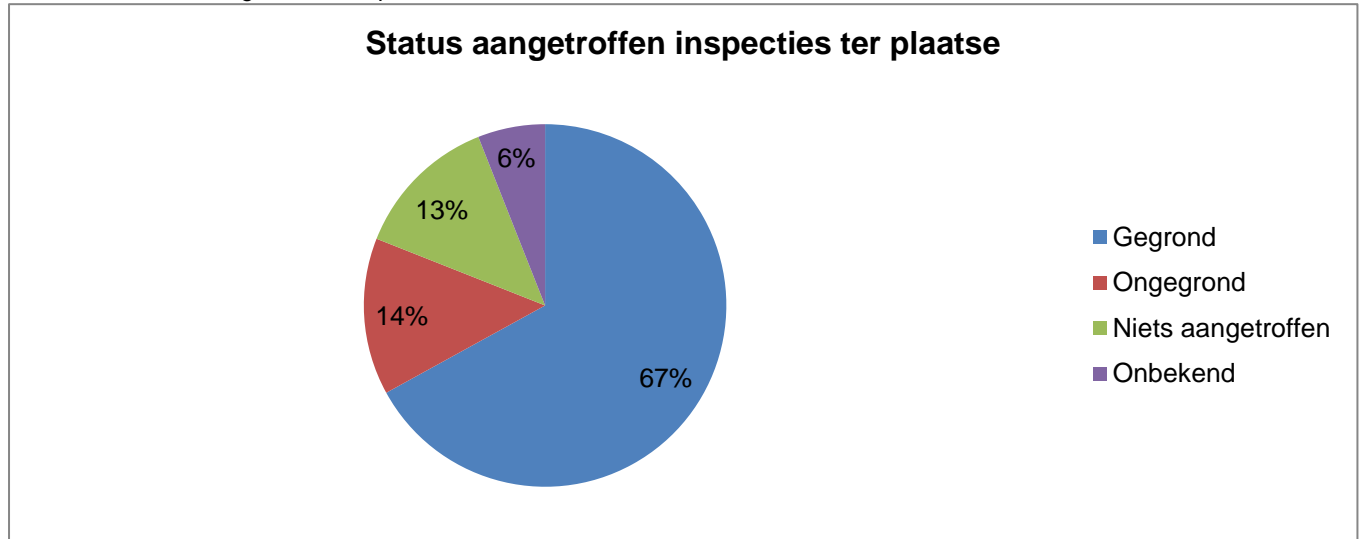
Buiten de hoofdtaken komt het ook voor dat een inspecteur een andere handhavingspartner, zoals de NVWA, ondersteunt. Deze inspecties en de maatregelen zijn niet vermeld in grafiek 2.1 en 2.2, maar worden voor de volledigheid hier wel weergegeven. Zoals duidelijk naar voren komt in tabel 2.6 betreft deze categorie slechts een klein gedeelte van de werkzaamheden van de LID.

| <b>Ondersteuning derden 2013 ( incl. NVWA)</b> |                               |           |
|--|-------------------------------|-----------|
| <b>Aantal inspecties</b>                       |                               | <b>40</b> |
| Status   | Geground                      | 53%       |
|  | Ongegrond                     | 16%       |
|  | Niets aangetroffen            | 18%       |
|  | Onbekend                      | 13%       |
| <b>Maatregelen</b>                             |                               | <b>13</b> |
| Bestuursrecht                                  | Toezichtrapport               | 5         |
|  | Toezichtrapport met meevoeren | 3         |
| Strafrecht                                     | PV aangezegd                  | 3         |
|  | PV bevindingen                | 2         |

Tabel 2.6

### 2.2.5 Inspecties ter plaatse

In 2013 zijn er 3633 inspecties ter plaatse uitgevoerd. Hiervan is ruim twee derde gegrond. In figuur 2.7 is de verdeling van de statussen over alle uitgevoerde inspecties te zien.



Figuur 2.7

### 2.3 Administratieve inspecties en maatregelen

Naar aanleiding van inspecties ter plaatse voert de LID administratieve inspecties en handelingen uit. Hieronder vallen onder andere het opstellen van een proces-verbaal, toezichtrappen en waarschuwingsbrieven. Van administratieve maatregelen is tevens sprake indien een DI zonder ter plaatse te gaan, maar op grond van een pv van de politie/telefonisch overleg met de politie, een toezichtrap opstelt en op die manier een bestuursrechtelijk traject opstart. Dit verklaart het hoge aantal bestuursrechtelijke maatregelen in deze tabel.

| Administratief 2013      |                           |             |
|--------------------------|---------------------------|-------------|
| <b>Aantal inspecties</b> |                           | <b>4206</b> |
| <b>Maatregelen</b>       |                           | <b>1021</b> |
| Bestuursrecht            | Toezichtrap               | 837         |
|                          | Toezichtrap hercontrole   | 48          |
|                          | Toezichtrap met meevoeren | 69          |
|                          | PV aangezegd              | 1           |
|                          | PV met in beslag name     | 6           |
| Strafrecht               | PV 2e verbalisant         | 4           |
|                          | PV bevindingen            | 34          |
|                          | PV verhoor                | 14          |
|                          | Waarschuwingbrief         | 8           |

Tabel 2.8

## 2.4 Resultaten in relatie tot het jaarplan LID 2013

Beoogde resultaten vanuit het jaarplan

| Hoofdonderdelen                      | DI*         | BI**       | totaal excl. overhead en reistijd | totaal incl. overhead*** | percentage over totaal incl. |
|--------------------------------------|-------------|------------|-----------------------------------|--------------------------|------------------------------|
| FTE                                  | 14,7        | 3,5        |                                   | 22,2                     |                              |
| Ondersteuning & samenwerking politie | 873         | 216        | 1089                              | 1467                     | 42%                          |
| Tweedelijns handhavingstaak          | 616         | 223        | 839                               | 1035                     | 30%                          |
| Toezicht                             | 224         | 66         | 290                               | 377                      | 11%                          |
| Competentie ontwikkeling             | 175         | 66         | 240                               | 293                      | 8%                           |
| Algemene administratie en overig     | 175         | 85         | 260                               | 294                      | 8%                           |
| <b>Totaal beschikbare mandagen</b>   | <b>2064</b> | <b>655</b> | <b>2719</b>                       | <b>3467</b>              | <b>100%</b>                  |

**Tabel 2.9**

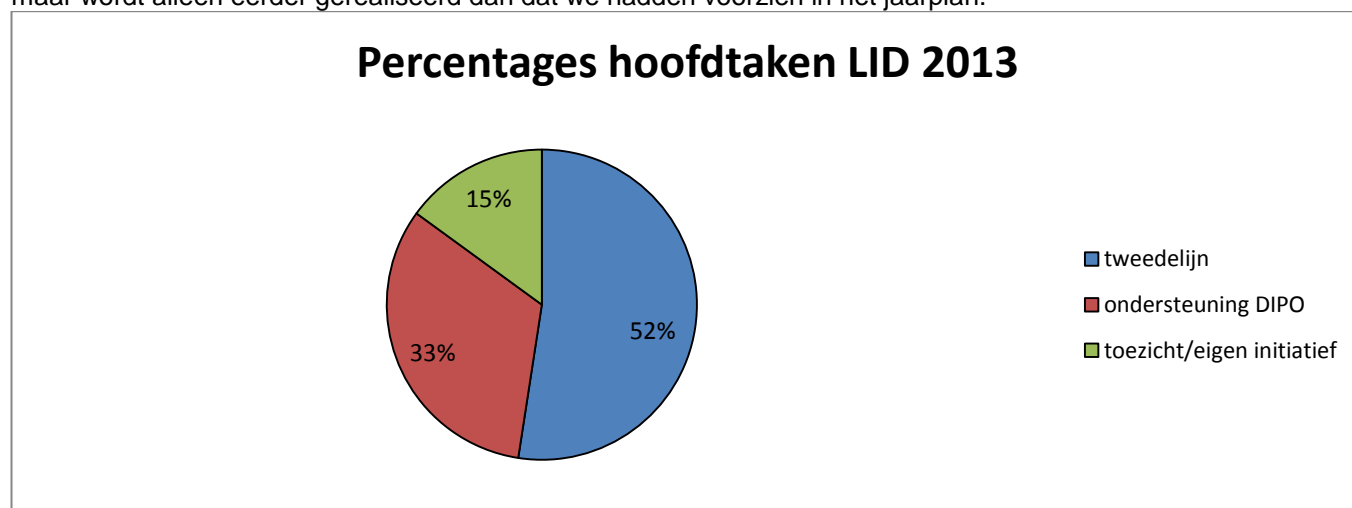
\*=Districtsinspecteur, 140,4 beschikbare mandag ex reistijd/fte

\*\*=Binneninspecteurs, 187 beschikbare mandag/fte

\*\*\*=Overhead, 187 beschikbare mandag/fte

Het jaarplan wordt weergegeven in mandagen. Dit maakt een direct vergelijk met de resultaten uit de kwartaalrapportage moeilijk, omdat deze worden weergegeven in het aantal inspecties en het aantal genomen maatregelen. Er is wel een duidelijke verdeling van hoofdtaken zichtbaar vanuit het aantal gedane inspecties (zie figuur 2.10). Het aantal tweedelijns inspecties is 52%, het aantal inspecties waarin de dierenpolitie is ondersteund is 33%, het aantal toezichtcontroles is 15%.

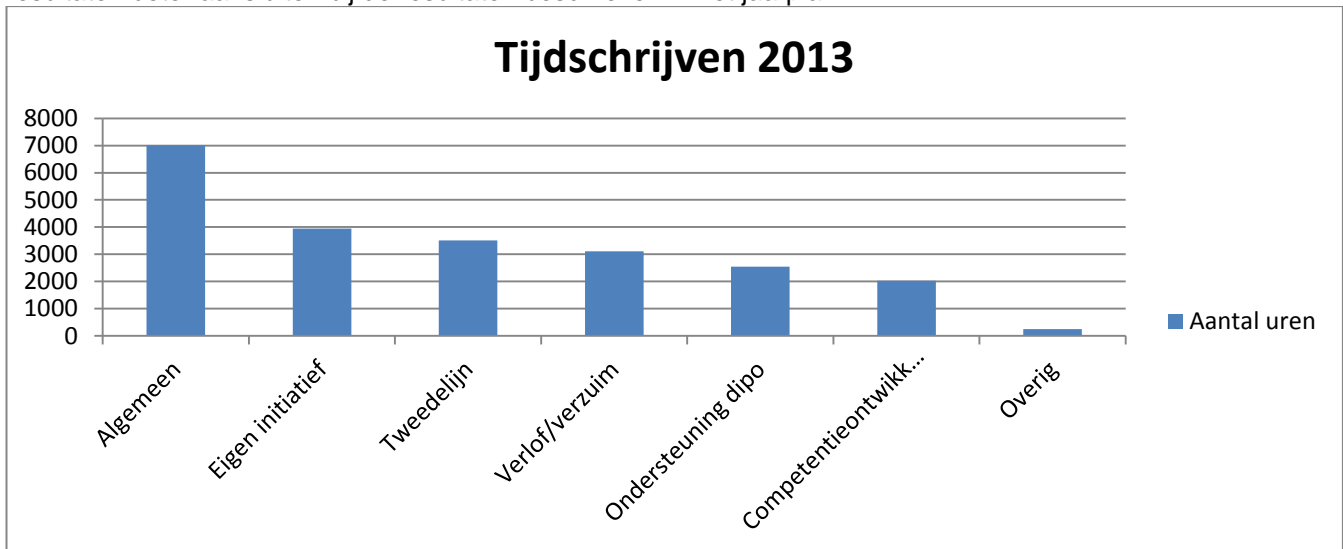
Deze verdeling komt niet overeen met de verdeling uit het jaarplan. Dit komt omdat de verwachting was dat de dierenpolitie meer zou moeten worden ondersteund. Dit was destijds een aanname. In de praktijk blijkt de politie de LID steeds meer in te zetten voor de tweedelijns functie (het inzetten van bestuursrecht). Deze situatie is gewenst, maar wordt alleen eerder gerealiseerd dan dat we hadden voorzien in het jaarplan.



**Figuur 2.10 Resultaten hoofdtaken LID 3<sup>e</sup> kwartaal**

### Tijdschrijven

Bovengenoemde tendens is ook waarneembaar bij de resultaten van het tijdschrijven. De resultaten van het tijdschrijven geven het aantal uren weer dat er aan een bepaalde taak wordt besteed. Het tijdschrijfprogramma is echter nog in ontwikkeling. Zoals hieronder te zien is, wordt er momenteel veel tijd geschreven op de algemene categorie. Hieronder valt reistijd, algemene administratie, overleg en algemene zaken zoals getuige in een rechtszaak, werkzaamheden voor de OR etc. In 2014 zal de algemene categorie worden opgesplitst waardoor de resultaten beter aansluiten bij de resultaten beschreven in het jaarplan.



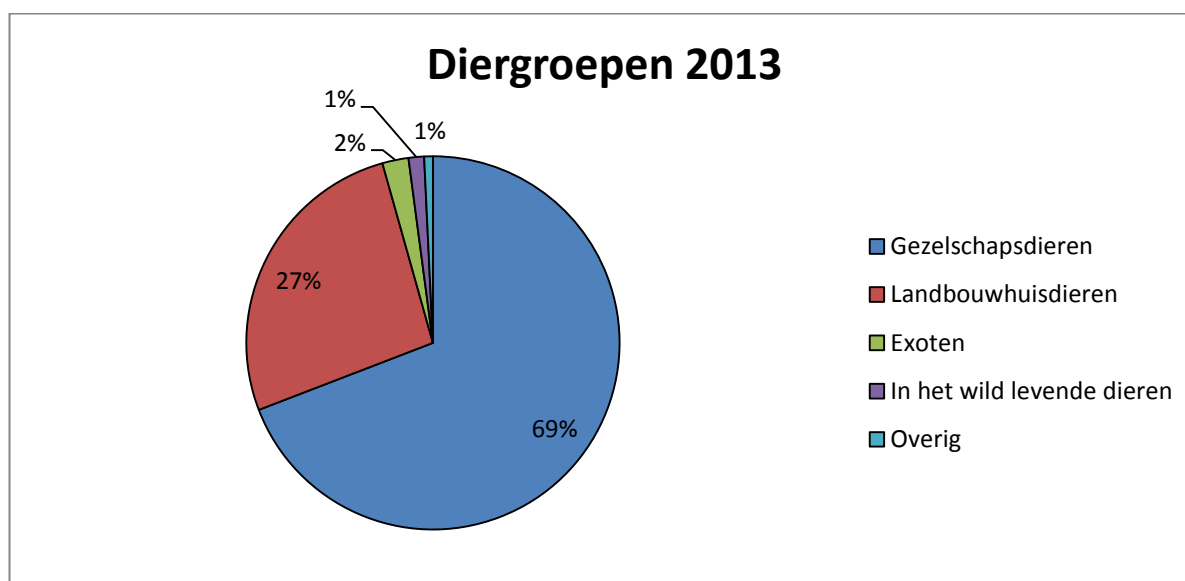
Figuur 2.11 Tijdschrijven resultaten 2013

### 3 DIERGERELATEERDE RESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt er een overzicht gegeven van de dossiers die in 2013 zijn aangemaakt en de daarin betrokken diergroepen en diersoorten. In het totaal is er in 2013 door de districtsinspecteurs van de LID gewerkt aan 2383 dossiers.

#### 3.1 Diergroepen

In grafiek 3.1. zijn de hoofdcategorieën van de meest voorkomende diergroepen weergegeven.



Grafiek 3.1

De percentages geven weer hoeveel procent van de dossiers op een bepaalde diergroep is geregistreerd. Het percentage gezelschapsdieren is, geheel overeenkomstig de doelstelling van de LID, veruit de grootste groep. De landbouwhuisdieren worden op grond van het Besluit productiedieren geregistreerd, waarbij hobbydieren zoals een geit of een schaap op een kinderboerderij worden geregistreerd onder de landbouwhuisdieren. In de meeste gevallen gaat het hierbij om hobbymatig gehouden landbouwdieren. Paarden en pony's maken het grootste deel uit van deze categorie, namelijk 78%

In 2013 zijn er in totaal 1648 dossiers aangemaakt op gezelschapsdieren, 631 op landbouwhuisdieren, 54 op exoten, 32 op in het wild levende dieren en 18 overige. De percentages aangetroffen diergroepen zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren.





### 3.2 Diersoorten

In 2013 zijn in de dossiers 52 verschillende diersoorten geregistreerd. In tabel 3.2 zijn de 18 diersoorten weergegeven waarvan er meer dan 5 dossiers zijn gemaakt in 2013. Van 34 diersoorten zijn er 5 of minder dan 5 dossiers, deze worden in figuur 3.2 als overige aangeduid.

| Diersoort         | Dossiers    | Percentage    |
|-------------------|-------------|---------------|
| Honden            | 1120        | 47,0%         |
| Katten            | 331         | 13,9%         |
| Paarden           | 263         | 11,0%         |
| Pony's            | 237         | 9,9%          |
| Vogels (gehouden) | 70          | 2,9%          |
| Konijnen          | 61          | 2,6%          |
| Ezels             | 36          | 1,5%          |
| Kippen            | 29          | 1,2%          |
| Vogels (wild)     | 23          | 1,0%          |
| Geiten            | 21          | 0,9%          |
| Runderen          | 20          | 0,8%          |
| Duiven (gehouden) | 19          | 0,8%          |
| Schapen           | 18          | 0,8%          |
| Cavia's           | 16          | 0,7%          |
| Papegaaien        | 13          | 0,5%          |
| Vissen (gehouden) | 10          | 0,4%          |
| Slangen           | 9           | 0,4%          |
| Vogels (exotisch) | 7           | 0,3%          |
| Overige           | 80          | 3,4%          |
| <b>Totaal</b>     | <b>2383</b> | <b>100,0%</b> |

Tabel 3.2

De meest voorkomende diersoorten in 2013 zijn honden (47%), paarden/pony's (21%) en katten (14%), vogels (2,9%) en konijnen (2,6%). In het totaal vormen deze diersoorten 87% van het totaal aantal behandelde dossiers door de LID. Alle overige diersoorten zijn ieder verantwoordelijk voor 1,5% of minder van het totaal.



### 3.3 Aantal in bewaring en in beslag genomen dieren

In 2013 was er in 214 dossiers sprake van een bestuursrechtelijke inbewaringneming (IBW) en in 23 dossiers betrof het een strafrechtelijke inbeslagname (IBN). In één dossier kunnen meerdere dieren betrokken zijn. In tabel 3.3 is een overzicht weergegeven van het aantal dieren per diersoort dat door de LID bij de houder is weggehaald in 2013.

| Diersoort       | In bewaringneming | In beslagname | Totaal      |
|-----------------|-------------------|---------------|-------------|
| vogels wildzang | 111               | 309           | 420         |
| kat             | 356               | 0             | 356         |
| hond            | 285               | 2             | 287         |
| konijn          | 164               | 2             | 166         |
| kip             | 147               | 0             | 147         |
| cavia           | 112               | 0             | 112         |
| paard/pony      | 52                | 0             | 52          |
| vis             | 30                | 0             | 30          |
| slang           | 27                | 0             | 27          |
| duif            | 14                | 0             | 14          |
| hagedis         | 13                | 0             | 13          |
| schildpad       | 9                 | 0             | 9           |
| geit            | 5                 | 0             | 5           |
| rat             | 3                 | 0             | 3           |
| hamster         | 3                 | 0             | 3           |
| kikker          | 3                 | 0             | 3           |
| ezel            | 2                 | 0             | 2           |
| muis            | 2                 | 0             | 2           |
| gans            | 2                 | 0             | 2           |
| eend            | 2                 | 0             | 2           |
| vogels exotisch | 2                 | 0             | 2           |
| krocodil        | 2                 | 0             | 2           |
| salamander      | 2                 | 0             | 2           |
| schaap          | 1                 | 0             | 1           |
| uil/roof        | 1                 | 0             | 1           |
| kalkoen         | 1                 | 0             | 1           |
| kreeft          | 1                 | 0             | 1           |
| <b>Totaal</b>   | <b>1352</b>       | <b>313</b>    | <b>1665</b> |

Tabel 3.3

### 3.4 Bijzondere voorvallen

De LID komt jaarlijks veel bijzondere voorvallen tegen in hun strijd om het dierenwelzijn te verbeteren. Om een beeld te geven, worden hieronder twee praktijkcasussen beschreven.

#### *Casus 1: meer dan 140 katten in woning Dordrecht*

**Op 3 mei 2013 bezochten de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) en de dierenpolitie een woning in Dordrecht. Tot hun schrik troffen ze er meer dan 140 katten aan. De veelal zieke dieren waren opgevangen door de goed bedoelende bewoners. Maar wat met een paar dieren was begonnen, bleek helemaal uit de hand gelopen.**

Samen met een dierenarts is de situatie bekeken. Veel katten hadden oormijt, vlooiën en last van chronisch diarree. De kattenbakken en woning waren onhygiënisch, er hing een sterke ammoniaklucht en diverse dieren hadden neurologische aandoeningen. Volgens de bewoners waren er ook katten met aids, kattenziekte, niesziekte en veel van de dieren hadden natte en ontstoken ogen en ontstekingen in de bek. De conclusie was dan ook dat de woning geen geschikte huisvesting voor de opvang en behandeling van zieke katten was en dat de dieren zo snel mogelijk naar een erkende opvang moesten worden overgebracht.



Na overleg met Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken (thans RVO.nl\_ kregen de eigenaren een paar uur de tijd om zelf voor goede opvang voor de dieren te zorgen. Toen duidelijk werd dat dit niet ging lukken, zijn 135 van de katten in bewaring genomen. De bewoners mochten de dieren zelf in reismanden doen en afscheid van ze nemen. De katten zijn vervolgens overgebracht naar een opvangadres, waar ze de juiste huisvesting en medische zorg krijgen. Zes katten zijn bij de eigenaren achtergebleven. Er zijn afspraken gemaakt over het schoonmaken van de woning en verzorging van de katten. De LID zal controleren of deze afspraken worden nagekomen.

Inmiddels is bekend geworden dat de verzorgers 24 van de in bewaring

genomen katten hebben moeten laten inslapen, omdat ze te ziek waren. De LID en dierenpolitie geloven dat de bewoners het goed met de dieren voorhadden en echt van ze hielden, maar dat de opvang in een woonhuis voor zo veel zieke katten niet verantwoord was.



### *Casus 2: Honden en pups na dumpen gered*

**Twee honden en vier pups zijn op vrijdag 16 augustus in Eindhoven bij een gezamenlijke actie van politie en Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming in bewaring genomen. De dieren bleken gedumpt te zijn nadat de eigenaren eerder in de week te horen hadden gekregen dat ze de huisvesting van de dieren moesten verbeteren. De twee volwassen honden zaten in een afgedankte caravan, de pups werden door de dierenambulance in een plastic zak gevonden.**

Op dinsdag 13 augustus 2013 was er bestuursdwang opgelegd aan twee personen in Eindhoven. In hun zwaar vervuilde woning waren honden en pups aangetroffen. De vervuiling was zo erg dat door de sterke ammoniaklucht de inspecteurs slechts een korte tijd in de woning konden verblijven. Na overleg met Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken (thans RVO.nl) werd het stel verplicht om de huisvesting op vrijdag op orde te hebben. Verder kregen ze opdracht om voor 22 augustus met de teef en pups een dierenarts te bezoeken om hun gezondheid te laten controleren.



Nog voordat de controle op vrijdag uitgevoerd kon worden kreeg de inspectiedienst een melding van de dierenambulance dat ze vier pups in een plastic zak hadden gevonden. Bij de politie kwam een melding binnen over twee honden die in een afgedankte caravan zouden zitten. Onderzoek wees uit dat het hier om de ouderdieren en de pups uit de woning in Eindhoven ging.

De dieren zijn in bewaring genomen en overgebracht naar een opvangadres waar ze goed verzorgd worden. Een van de eigenaren (de man) heeft nog geprobeerd de honden terug te krijgen, hij is daarop aangehouden door de politie en op het bureau in verzekering gesteld. De zaak is overgedragen aan het Openbaar Ministerie voor verdere opvolging.

## 4 VERGELIJKING RESULTATEN 2010-2013

In dit hoofdstuk worden de cijfers van 2013 weergegeven in relatie tot de cijfers van 2010, 2011 en 2012. De cijfers zijn o.a. afkomstig van eerdere jaarverslagen. Er is gekozen om twee jaar voor het intreden van de dierenpolitie de cijfers weer te geven (2010, 2011) en de afgelopen twee jaar waarin de LID samen met de dierenpolitie heeft gewerkt. De cijfers zijn niet direct met elkaar vergelijkbaar, omdat de LID in 2010 en 2011 een ander taakpakket had (eerstelijns) dan de afgelopen twee jaar (tweedelijns).

### 4.1 Inspecties

Het aantal dossiers van de LID wisselt onder invloed van veranderende werkwijzen, wisselend werkaanbod en de ontwikkelingen op het gebied van registratie. In 2010 en 2011 werden er bijvoorbeeld geen administratieve inspecties aangemaakt, daarom zijn deze in tabel 4.1 niet weergegeven. De toename in administratieve inspecties tussen 2012 en 2013 is met name te wijten aan het feit dat we ook bestuursrechtzaken op afstand zijn gaan doen. Dit zijn zaken waarbij een districtinspecteur naar aanleiding van bevindingen van de politie een toezichtrapport opmaakt en zelf in eerste instantie niet ter plaatse gaat. In 2012 en 2013 ziet men een stijging van het aantal inspecties ter plaatse van gemiddeld 37%. Deze stijging is te verklaren doordat er in 2012 en 2013 anders is gestuurd, er bandbreedtes zijn vastgesteld en er veel bestuursrechtelijke zaken zijn gedraaid waarbij er veelal meerdere hercontroles plaatsvinden.

| aantal inspecties |             |                |
|-------------------|-------------|----------------|
|                   | ter plaatse | administratief |
| 2013              | 3698        | 4272           |
| 2012              | 2997        | 1464           |
| 2011              | 2148        | nb             |
| 2010              | 2737        | nb             |

Tabel 4.1

Bij iedere inspectie ter plaatse wordt geregistreerd of deze gegrond of ongegrond is. In tabel 4.2 is duidelijk een toename van het aantal gegronde meldingen te zien. Deze toename is hoofdzakelijk het gevolg van de tweedelijnsfunctie die de LID. De (dieren)politie gaat eerst ter plaatse en schakelt de LID pas in als de melding gegrond blijkt te zijn en geschikt is voor bestuursrecht.

| Resultaat (status) inspecties | 2013 | 2012 | 2011 | 2010 |
|-------------------------------|------|------|------|------|
| Gegrond                       | 67%  | 73%  | 51%  | 50%  |
| Ongegrond                     | 14%  | 16%  | 28%  | 33%  |
| Niets aangetroffen            | 13%  | 11%  | 21%  | 17%  |

Tabel 4.2

### 4.2 Diergroepen in relatie tot dossiers

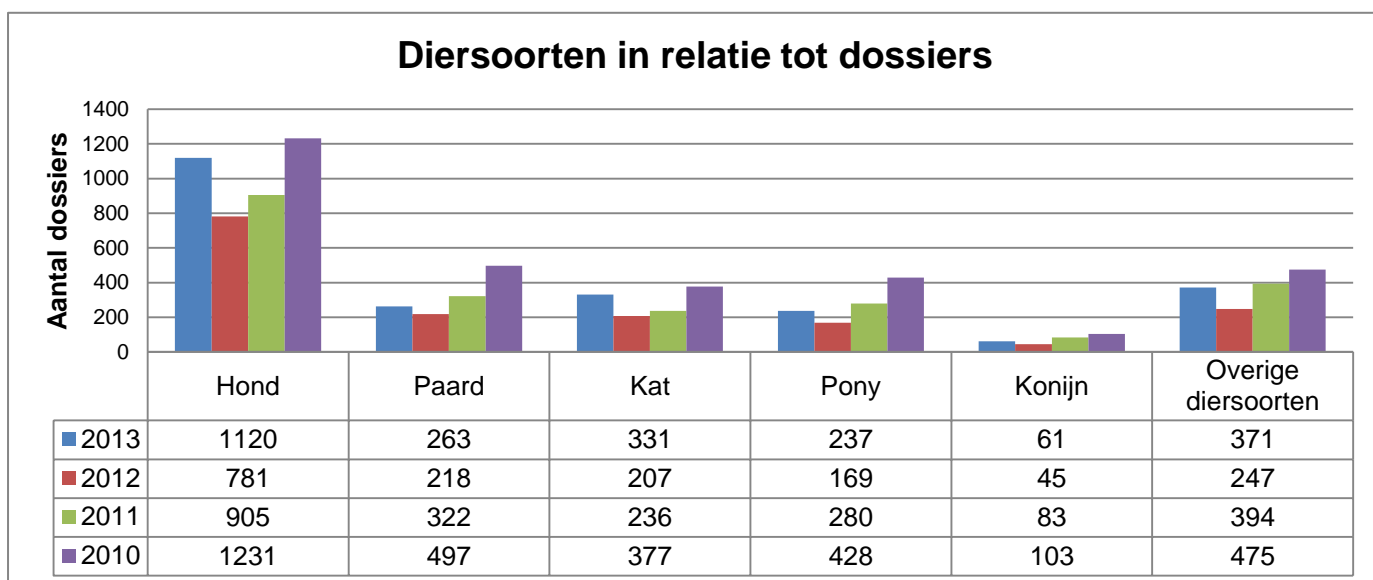
In ieder dossier wordt een primaire diersoort geregistreerd, dit is het dier waarover de melding gaat of in geval er sprake is van meerdere diersoorten, het meest belangrijke diersoort in de zaak. De soorten worden onderverdeeld in diergroepen. De meeste dossiers betreffende de diergroep Gezelschapsdieren, waaronder onder meer honden, katten en konijnen vallen. De tweede groep zijn de landbouwhuisdieren, dit deel bestaat vooral uit dossiers over paarden en pony's. In de afgelopen jaren is het aandeel gezelschapsdieren groter geworden en de groep landbouwhuisdieren kleiner, zie tabel 4.3. Een mogelijke verklaring voor deze verschuiving is dat de dierenpolitie in principe conform het convenant samenwerking dierenhandhaving eerst naar een melding gaat en deze indien mogelijk afhandelt. Een tweede verklaring kan zijn dat de dierenpolitie de NVWA veelal benadert voor landbouwhuisdieren en de LID voor gezelschapsdieren.

| Diergroep                  | 2013 | 2012 | 2011 | 2010 |
|----------------------------|------|------|------|------|
| Gezelschapsdieren          | 69%  | 65%  | 62%  | 61%  |
| Landbouwhuisdieren         | 27%  | 30%  | 33%  | 36%  |
| Exoten                     | 2%   | 2%   | 2%   | 1%   |
| In het wild levende dieren | 1%   | 2%   | 2%   | 1%   |
| Overig                     | 1%   | 1%   | 1%   | 1%   |

Tabel 4.3

### 4.3 Diersoorten in relatie tot dossiers

Hieronder wordt een overzicht weergegeven van de top 5 diersoorten die de LID aantreft tijdens controles. De laatste jaren neemt het aantal dossiers op het gebied van de top 5 diersoorten af, met uitzondering van 2013. Een mogelijk verklaring hiervoor is de toename in het aantal ontvangen en afgehandelde inspecties in 2013.



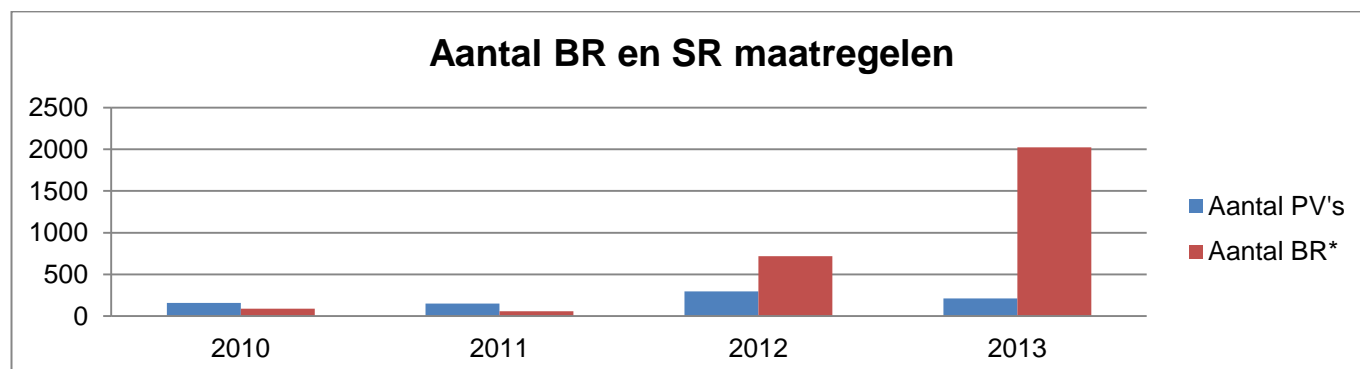
Figuur 4.4

### 4.4 Maatregelen

Sinds 2008 past de LID (in opdracht van RVO.nl) bestuursrecht toe. Bestuursrecht is de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld, van alleen in bewaring name naar verschillende herstel maatregelen. Daarnaast heeft de komst van de dierenpolitie, het integrale afwegingskader en intern beleid en sturing het bestuursrecht steeds meer doen toenemen. Als tweedelijns handhaver wordt de LID door de (dieren)politie specifiek ingezet om bestuursrecht toe te passen in situatie waarin het dierenwelzijn kan worden verbeterd.

Het aantal ingezette bestuursrechtelijke maatregelen is ten opzichten van 2010 de afgelopen jaar enorm toegenomen. Het aantal strafrechtelijke maatregelen neemt licht toe. Dit komt doordat de inspecteurs van de LID in hun ondersteunende taak voor de dierenpolitie regelmatig processen verbaal van bevindingen schrijven en daarnaast worden er ook toezichtcontroles uitgevoerd. Het aantal volledige processen verbaal is wel afgenomen.





Figuur 4.5

#### 4.5 In beslag genomen en in bewaring genomen dieren

Bij het toepassen van strafrecht en bestuursrecht worden soms dieren respectievelijk in beslaggenomen en in bewaring genomen. Tabel 4.6 geeft een compleet overzicht van alle door de LID meegevoerde dieren, zowel strafrecht als bestuursrecht in de jaren 2010 – 2013. Het gaat hierbij dus om het feitelijk aantal dieren, dus niet om dossiers. Bijvoorbeeld de knaagdieren die bovenaan in het overzicht staan, zijn afkomstig van slechts 1 dossier en dus alleen tegelijkertijd in bewaring genomen.

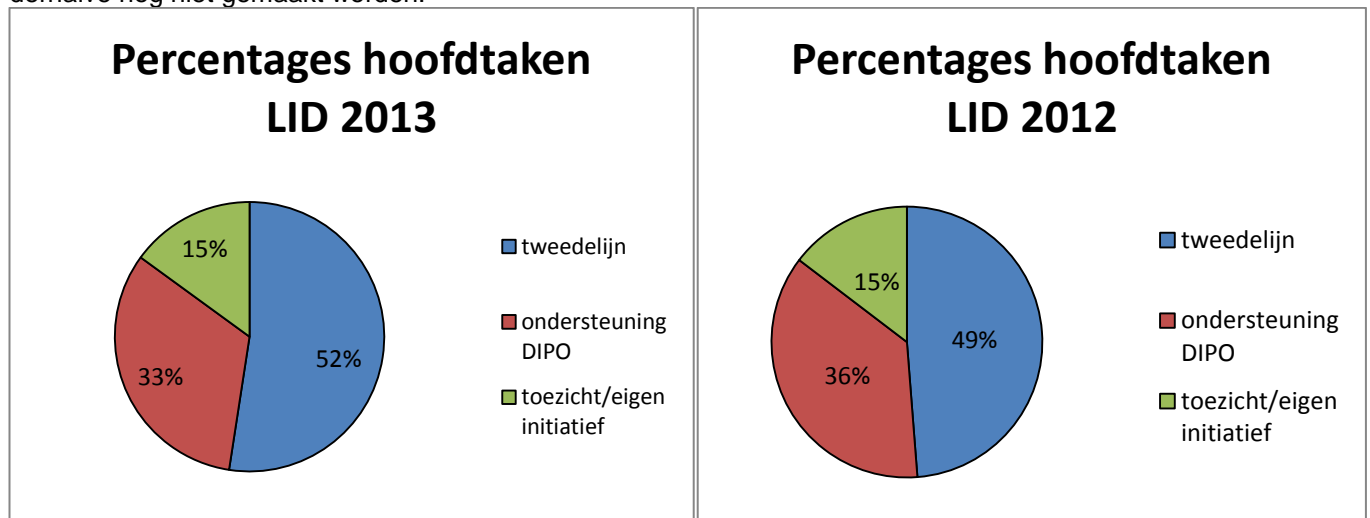
|                       | 2013 |     | 2012 |     | 2011 |      | 2010 |     | Totaal |
|-----------------------|------|-----|------|-----|------|------|------|-----|--------|
|                       | SR   | BR  | SR   | BR  | SR   | BR   | SR   | BR  |        |
| Knaagdieren (overige) |      | 3   |      | 4   |      | 5880 |      |     | 5887   |
| Vogels (overige)      | 308  | 116 | 17   | 126 | 42   | 264  | 206  | 442 | 1521   |
| Honden                | 2    | 285 | 4    | 216 | 11   | 83   | 32   | 340 | 973    |
| Katten                |      | 356 |      | 202 |      | 62   |      | 17  | 637    |
| Konijnen              | 2    | 164 |      | 55  | 1    | 283  |      | 18  | 523    |
| Kippen                |      | 147 |      | 197 |      |      |      | 22  | 366    |
| Cavia's               |      | 112 |      | 24  |      | 9    |      |     | 145    |
| Paarden en pony's     |      | 52  |      | 32  |      | 6    |      | 20  | 110    |
| Eenden                |      | 2   |      |     |      | 66   |      | 14  | 82     |
| Slangen               |      | 27  |      | 28  |      |      |      |     | 55     |
| Vissen                |      | 30  |      | 11  |      |      |      | 5   | 46     |
| Schape                |      | 1   |      | 23  |      |      |      | 2   | 26     |
| Schildpadden          |      | 9   |      | 3   |      | 3    |      | 6   | 21     |
| Ganzen                |      | 2   |      |     |      | 11   |      | 4   | 17     |
| Hagedissen            |      | 13  |      | 3   |      |      |      |     | 16     |
| Duiven                |      | 14  |      |     |      |      |      |     | 14     |
| Fretten               |      |     |      |     |      | 4    |      | 8   | 12     |
| Geiten                |      | 5   |      | 2   |      |      |      | 3   | 10     |
| Varkens               |      |     |      | 8   |      |      |      |     | 8      |
| Wasbeer               |      |     |      |     |      | 8    |      |     | 8      |
| Muizen                |      | 2   |      | 4   |      |      |      |     | 6      |
| Ratten                |      | 3   |      | 3   |      |      |      |     | 6      |
| Amfibieën             |      | 5   |      |     |      |      |      |     | 5      |

|                 |            |             |           |            |           |             |            |            |              |
|-----------------|------------|-------------|-----------|------------|-----------|-------------|------------|------------|--------------|
| Krokodil        |            | 2           |           | 1          |           |             |            |            | 3            |
| Nerts           |            |             |           |            |           | 3           |            |            | 3            |
| Ezels           |            | 2           |           |            |           |             |            |            | 2            |
| Hangbuikzwijnen |            |             |           |            |           | 2           |            |            | 2            |
| Spinnen         |            |             |           | 2          |           |             |            |            | 2            |
| Egels           |            |             |           | 1          |           |             |            |            | 1            |
| Kreeft          |            | 1           |           |            |           |             |            |            | 1            |
| <b>Totaal</b>   | <b>312</b> | <b>1353</b> | <b>21</b> | <b>945</b> | <b>54</b> | <b>6684</b> | <b>238</b> | <b>901</b> | <b>10508</b> |

Tabel 4.6

#### 4.6 Verdeling taken

De LID verdeelt haar taken in “Tweedelij”, “Ondersteuning politie” en “Toezicht/eigen initiatief”, zie ook hoofdstuk 1. Hieronder wordt in figuur 4.7 weergegeven hoe de verhouding van de uitgevoerde taken van de LID is geweest in 2012 en 2013. Omdat binnen een dossier meerdere taken kunnen worden uitgevoerd, zijn de aantallen weergegeven in inspecties. De categorie “Ondersteuning politie” is inclusief ondersteuning derden. Hieronder valt bijvoorbeeld ook de ondersteuning van de NVWA al vormt dit slechts een zeer beperkt onderdeel (2-4%) van de categorie ondersteuning. In 2010 en 2011 was er nog geen dierenpolitie en kon deze verdeling in hoofdtaken derhalve nog niet gemaakt worden.



Figuur 4.7





## 5 ORGANISATIE

### 5.1 Algemeen

Het jaarplan en de begroting vormen het prestatiecontract van de DB / LID en het ministerie van EZ en V&J. Verantwoording wordt afgelegd door middel van diverse rapportages, waaronder het jaarverslag, jaarrapportage en een financiële rapportage. Ook wordt er jaarlijks gerapporteerd aan de direct toezichthouder.

Op 24 oktober 2011 is het 'Convenant Samenwerking Dierenhandhaving' getekend en in werking getreden. Het convenant beschrijft de veranderingen in het handhavingslandschap met de komst van de dierenpolitie en de verantwoordelijkheden tussen de verschillende organisaties op dat terrein. Het convenant bevat niet alleen generieke (keten)afspraken maar ook specifieke taakafspraken per convenantpartij. Door de inwerkingtreding van het convenant is per die datum ook het convenant uit 2006 met het ministerie van EZ vervallen: de artikelen zijn echter overgenomen in het Convenant Samenwerking Dierenhandhaving. De toezichthoudende bevoegdheden van de LID zijn in dat kader uitgebreid, alsmede is er vanuit de ministeries van V&J en EZ een substantiële financiële bijdrage toegekend voor een periode van 2012 t/m 2016. Dit heeft gezorgd voor verschuiving in opdrachtgeverschap. Deze verandering is verwerkt in de jaarplanning voor 2013. Ook de kwantitatieve sturing en meting is mede daardoor aangescherpt.

In het Jaarplan 2013 zijn een aantal doelstellingen voor de organisatie geformuleerd. In onderstaande tabel staan de doelstellingen vermeld die niet elders in het jaarverslag worden genoemd, met daarnaast de realisering.

| Jaarplan 2013   | Realisering 2013   |
|---|--|
| De taak en bekendheid van de LID binnen de politie verder ontwikkelen en vergroten.   | De LID heeft structureel presentaties gegeven voor politiekorpsen in het land en woont alle belangrijke overleggen bij. Daarnaast verzorgen wij een onderdeel van de opleiding politie t.b.v. het taakaccent dierenwelzijn.  |
| Directere en actieve aansturing.  | In 2012 is een directere en actieve sturing ingezet. Deze lijn is in 2013 doorgezet.   |
| Projectgroepen binnen de LID voor betrokkenheid en toepasbaarheid van actuele onderwerpen.  | Er zijn verschillende projectgroepen gestart in 2013; Optimalisatie Mier registratie, verbeterplan tijdschrijven, aanbevelingen vraagbaak, middelen (denk aan kleding, telefoon etc.), toezichtprojecten, piket, gebiedsindeling en sociale media. De meeste projectgroepen zijn afgerond en hebben een bruikbaar gezamenlijk resultaat opgeleverd.                          |
| Opstellen en actualiseren van werkinstructies voor processen, aannames, registratie, be- en afhandeling van meldingen in het publieke domein.                       | Er zijn verschillende instructies opgesteld en verder ontwikkeld, zoals MIER instructie (registratie), tijdschrijven, thuiswerkbeleid, leasebeleid en agressiebeleid.  |
| Deelname aan diverse werkgroepen en overlegstructuren van de overheid (EL&I/V&J/OM).  | De LID neemt ten behoeve van de samenwerking met de ketenpartners deel aan de stuurgroep, projectgroep, tactische overleg en operationeel overleg dierenpolitie. Daarnaast hebben er reguliere overleggen plaatsgevonden met de NVWA, het ministerie van EZ, het ministerie van V&J, politie, het OM en RVO.nl. En er zijn gesprekken geweest met de directe toezichthouder. |
| Indien de plaatsing van de LID-taken daar aanleiding toe geeft: inregelen van een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie met opdrachtgevers als het Ministerie van EZ. | Er is regelmatig overleg geweest met het ministerie van EZ en het ministerie van V&J.<br>De financiën van de LID zijn toegezegd tot en met 2016.   |



|   |   |
|---|---|
| Ondersteuning aan overheid (EZ/OM) bijvoorbeeld door middel van leveren van input aangaande Kamervragen.  | De LID heeft frequent input geleverd op beleidsvragen vanuit de overheid en Kamervragen. Daarnaast heeft de LID uitvoerig input geleverd op het ontwikkelen van nieuwe wetgeving op het gebied van dierenwelzijn.   |
| Vergroten kennis- en vaardigheden personeel door het volgen van diverse cursussen waaronder de opleiding Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) en dier(verzorging)- en wet gerelateerde cursussen. | De inspecteurs van de LID zijn allemaal Bijzondere Opsporing Ambtenaar (BOA). Voor het behouden van hun BOA status vindt er een jaarlijkse bijscholing plaats en om de 5 jaar wordt een examen afgelegd. In 2013 is zowel module A als B gevolgd van de permanente her- en bijscholing. |
| Op basis van de informatie in MIER (Meldingen Informatie En Registratie) worden periodieke rapportages opgesteld voor signalering en informatieverstrekking aan overheidsinstellingen;              | Er zijn maand-, kwartaal- en jaarrapportages opgesteld.   |

## 5.2 Bestuurder

Medio 2013 is er binnen de LID een statutenwijziging doorgevoerd. Het stichtingsbestuur dat bestond uit drie personen (dhr. Smits, dhr. Ekkel en dhr. Buijsman) werd vervangen door het benoemen van een bestuurder, te weten de directeur van de Dierenbescherming. De Raad van Toezicht voor de LID is dezelfde als de Raad van Toezicht van de Dierenbescherming. Per 31/12/13 bestond het bestuur uit een persoon.

## 5.3 Management en staf

In 2013 zijn er verschillende veranderingen geweest in de leiding van de LID. Van 1 januari 2013 tot 1 juli 2013 hebben dhr. E.G. Goos en drs. M. Beijen de functie als waarnemend hoofd vervuld. Vanaf 15 juli 2013 is de functie hoofd LID permanent ingevuld door Mw. M.H. Maas-Hermans en Dhr. E.G. Goos. Zij zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de LID.

Naast het hoofd LID werd het onderdeel management en staf in 2013 gevormd door de beleidsmedewerker, de juridisch medewerker en een secretaresse.

## 5.4 Binneninspecteurs

De binneninspecteurs zijn buitengewoon opsporingsambtenaar. Ze hebben drie hoofdtaken: kwaliteitsbewaking, backoffice en administratie.

In 2013 waren er 3 FTE werkzaam op de binneninspectie. De samenstelling is in september 2013 veranderd van drie BOA's naar twee BOA's en twee part-time administratieve ondersteuners. Hiermee is het totaal 3 FTE gebleven. 0,5 FTE is niet ingevuld vanwege de noodzaak op kosten te sturen.

## 5.5 Districtsinspecteurs

In 2013 waren er 14,7 districtsinspecteurs werkzaam voor de LID. Door personele verschuivingen zijn er in de loop van het jaar 2 FTE vertrokken. Daarnaast zijn er drie districtsinspecteurs langdurig ziek geweest in 2013.

De districtsinspecteurs werken in de buitendienst en zijn allen BOA en toezichthoudend ambtenaar. Zij verrichten handhavingstaken in het kader van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke onderzoeken. De districtsinspecteurs maken waar nodig gebruik van opsporingsbevoegdheden die door het ministerie van V&J zijn toegekend en toezichthoudende bevoegdheden die zijn toegekend door het ministerie van EZ.



## 5.6 Personeelsmutaties

Formatie LID 2012-2013

|                         | 2012         | 2013         | Vershil<br>t.o.v.2012 |
|-------------------------|--------------|--------------|-----------------------|
| <b>Directie en staf</b> |              |              |                       |
| Hoofd                   | 1,00         | 1,00         | 0,00                  |
| Beleidsmedewerker*      | 1,00         | 1,00         | 0,00                  |
| Secretaresse*           | 1,00         | 1,00         | 0,00                  |
| Jurist                  | 1,00         | 1,00         | 0,00                  |
|                         | <b>4,00</b>  | <b>4,00</b>  | <b>0,00</b>           |
| <b>Inspectie</b>        |              |              |                       |
| Districtsinspecteurs    | 14,70        | 14,70        | 0,00                  |
| Binneninspecteurs       | 3,50         | 3,50         | 0,00                  |
|                         | <b>18,20</b> | <b>18,20</b> | <b>0,00</b>           |
| <b>Totaal</b>           | <b>22,20</b> | <b>22,20</b> | <b>0,00</b>           |

\*vaste detachering vanuit groep Dierenbeleid, -Hulp en Toezicht van het Verenigingsbureau van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren

## 5.7 Overige personeelszaken

### *Deskundigheidsbevordering*

De inspecteurs van de LID zijn allemaal Bijzondere Opsporing Ambtenaar (BOA). Voor het behouden van hun BOA status vindt er een jaarlijkse bijscholing plaats en er wordt dan ook een examen afgelegd. In 2013 is zowel module A als module B van de permanente her- en bijscholingscursus gevolgd, omdat er in 2012 geen BOA bijscholing geweest.

### *Bedreigingen*

In 2013 zijn er 9 bedreigingen geregistreerd tegen districtinspecteurs. Deze worden geregistreerd en gemeld aan de direct toezichthouder. Daarnaast is binnen de Dierenbescherming een BOT-team functioneel (Bedrijfs Opvang Team).



## 6 CONCLUSIES EN TOEKOMST

### 6.1 Conclusies

Terugkijkend op 2013 zijn er een aantal algemene conclusies te trekken:

- De LID is van een opsporing gerichte organisatie (dadergericht) getransformeerd naar een dienst die zich bezig houdt met bestuursrechtelijke handhaving (herstel) en toezicht. Hierdoor zijn er meer mogelijkheden ontwikkeld om dierenwelzijn te kunnen aanpakken. In 2013 is een verdere verschuiving en verankering van dit proces zichtbaar.
- Het huidige werkaanbod van de LID overstijgt de capaciteit van de LID. De reden van de stijging in werkaanbod heeft te maken met een aantal factoren. De meest voor de hand liggende reden is natuurlijk de dierenpolitie, waardoor het aantal meldingen het afgelopen jaar met 15% is gestegen. Door dit samenwerkingsverband krijgt de LID hoofdzakelijk gegronde meldingen, die verdere interventie behoeven (voorheen was 50% van de meldingen die de LID behandelde ongegrond). De ontwikkelingen op het gebied van bestuursrecht dragen ook bij aan de toename. In 2008 heeft het Functioneel Parket bepaald dat dieren in principe alleen nog maar bestuursrechtelijk in beslag genomen mochten worden. Vervolgens is het bestuursrecht op het gebied van dierenwelzijn verder ontwikkeld en werden ook herstelmaatregelen mogelijk. Deze gewijzigde handavingsaanpak heeft bij de bestaande handhavers tot een verschuiving geleid, die eind 2011 de LID in een stroomversnelling bracht vanwege de verandering van eerstelijns handhaver (hoofdzakelijk handhaven n.a.v. meldingen) naar tweedelijns handhaver (hoofdzakelijk bestuursrechtelijk handhaven n.a.v. eerstelijns bevindingen van de politie). Deze veranderingen hebben een aantoonbare weerslag op de inzetbaarheid van de LID, die in omvang gelijk is gebleven. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is er een brandbrief gestuurd naar de ministeries van EZ en V&J over de huidige capaciteitsproblemen binnen de LID.
- De sturing van de LID is in 2013 o.a. gericht geweest op resultaten en het inzichtelijk maken van deze resultaten.
- Door de nauwere samenwerking met de andere handhavers verloopt de samenwerking steeds soepeler en worden er steeds meer zaken integraal opgepakt.
- De financiële structuur van de LID is veranderd. De overheid heeft een toezegging gedaan voor de financiering van de LID tot en met 2016 voor ca.85% en de Dierenbescherming voor ca.15%. Dit was voorgaande jaren omgedraaid.

### 6.2 Toekomst

In 2014 en 2015 is de verwachting dat het werkaanbod blijft stijgen. De redenen hiervoor zijn:

- Er is geconstateerd in het landelijk tactisch overleg dierenpolitie dat de politie nog te weinig gebruik maakt van de mogelijkheden van bestuursrecht door de inzet van de NVWA of LID (zoals afgesproken in het OM afwegingskader en het convenant). Momenteel wordt hiervoor een integraal plan geschreven om de mogelijkheden en inzet van bestuursrecht binnen de gehele politie te vergroten. Hierdoor wordt door alle ketenpartners een stijging in het aantal bestuursrechtzaken verwacht.
- De inbedding van het taakaccent dierenwelzijn binnen de nationale politie zal resulteren in een toename van het aantal agenten dat zich parttime gaat bezighouden met dierenwelzijn. Hierdoor wordt er een stijging in de ondersteuning van agenten met een taakaccent dierenwelzijn verwacht. Daarnaast zal er binnen de politie door deze toename een grotere signalerende rol binnen de politie ontstaan.



- Dierenwelzijn is een gevestigd politiek item, en kent een grote maatschappelijke belangstelling en betrokkenheid.
- Prestatieafspraken met het ministerie van EZ over toezichtcontroles.
- Overuren van huidige bezetting. In 2013 en de eerste maanden van 2014 zijn binnen de LID structureel zoveel overuren gemaakt dat opname van deze uren te eniger tijd tot een situatie zal leiden dat het werkaanbod de bezetting verder overstijgt.

In 2014 zal er een betere balans moeten komen van werkaanbod versus capaciteit. De oplossing hiervoor zal in gezamenlijkheid met het ministerie van EZ en V&J moeten worden bewerkstelligd.

De LID zal intern in het teken staan van professionalisering. Het sturen op resultaat en kwaliteit vormt een belangrijk onderdeel. Verder zal er worden gekeken naar de huidige werkwijzen en processen.

Een belangrijke verandering in 2014 zal ook ontstaan na de inwerkingtreding van de relevante artikelen op het gebied van dierenwelzijn in juli 2014. De verwachting is dat hierdoor het aantal toezichtcontroles zullen gaan toenemen.